

ΕΚΘΕΣΗ

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΟΥ – ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Αναγέννηση τραχείας πεύκης στις καμένες εκτάσεις του Ασκληπιείου της Ρόδου.

ΒΙΒΗ ΛΕΜΠΙΔΑ

Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος Α.Π.Θ.

Η καταστροφική πυρκαγιά της 18^{ης} Ιουλίου 2023 στη Ρόδο, κατέκαψε συνολικά 151.519.630 τ.μ., εκτάσεων δασικού χαρακτήρα προκαλώντας ανυπολόγιστη περιβαλλοντική επιβάρυνση. Οι επιπτώσεις της είχαν και οικονομικό αντίκτυπο καθώς επλήγησαν οι γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες των κατοίκων της περιοχής. Σημειώθηκαν αρκετές καταστροφές σε υποδομές, ενώ η τεράστια έκτασή της και το καμένο πλέον τοπίο συνεχίζει να επιδρά αρνητικά στη ψυχική υγεία των κατοίκων έως σήμερα.

Μείζονος σημασία για την ασφάλεια των κατοίκων που διαβιούν και δραστηριοποιούνται πλησίον των καμένων εκτάσεων είναι η προστασία των εδαφών και η θωράκιση της περιοχής από τα έντονα πλημμυρικά φαινόμενα που σημειώνονται συχνά με τις πρώτες έντονες βροχοπτώσεις στις καμένες εκτάσεις. Η δομή του εδάφους καθώς οι φυσικές και χημικές ιδιότητες του επιφανειακού στρώματος του μεταβάλλονται και το μετατρέπουν σε υδρόφοβο, που έχει ως αποτέλεσμα τον αυξημένο κίνδυνο διάβρωσης. Η απουσία βλάστησης και το έδαφος αλλάζουν τελειώς τους μηχανισμούς μετατροπής της βροχής σε απορροή, δημιουργώντας νέες συνθήκες, οι οποίες είναι ευνοϊκές για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η έγκαιρη αντιμετώπιση των παραπάνω κινδύνων επιτάσσουν πάντα τη λήψη άμεσων μέτρων, ιδιαίτερα στις καμένες λεκάνες απορροής, όπου τα υδατορέματα διέρχονται κοντά από κατοικημένες και γεωργικές περιοχές. Ο κίνδυνος από τις καταστροφικές πλημμύρες και τις επιπτώσεις τους είναι εφικτό να μειωθεί όταν δίνεται προτεραιότητα στην κατασκευή αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων με τη χρήση του καμένου ξυλώδους κεφαλαίου της περιοχής. Πρωτίστως, με το έργο αυτό αντιμετωπίζεται άμεσα η εδαφική διάβρωση, ενώ παράλληλα θωρακίζονται οι λεκάνες απορροής από τα έντονα και καταστροφικά πλημμυρικά φαινόμενα καθώς συγκρατούνται τα φερτά υλικά. Μεταξύ των ωφελειών των αντιπλημμυρικών – αντιδιαβρωτικών έργων είναι η συμβολή τους στη συγκράτηση του σπόρου των δασικών ειδών της περιοχής και στην ανάπτυξη της φυσικής αναγέννησης με τη βλάστηση των σπόρων αυτών. Η τεχνητή αναδάσωση της περιοχής ενισχύεται και με την προσωρινή ταμίευση του νερού που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των διηθούμενων υδατοκατακρημνισμάτων σε πιο βαθιά εδαφικά στρώματα.

Η Τράπεζα Eurobank, από την πρώτη στιγμή ανακοίνωσε τη στήριξή της στους πληγέντες από την πυρκαγιά με μια δέσμη μέτρων, μεταξύ των οποίων και ενέργειες που αφορούν την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος της Ρόδου. Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Διεύθυνση Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, κατόπιν αιτήματος αναδοχής της Τράπεζας, εξέδωσε Πράξη Ορισμού Αναδόχου, σύμφωνα με την οποία ορίστηκε Ανάδοχος Αποκατάστασης δημόσιας έκτασης δασικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, τα έργα που έπρεπε να υλοποιηθούν περιελάμβαναν την κατασκευή κορμοδεμάτων, κλαδοδεμάτων και κορμοφραγμάτων. Πιο αναλυτικά, τα έργα αφορούσαν:

1. Κατασκευή κορμοδεμάτων με την τοποθέτηση και στερέωση καμένων κορμών κατά την κατεύθυνση των ισοϋψών των πλαγιών των λεκανών απορροής των χειμάρρων.
2. Κατασκευή κλαδοδεμάτων με την τοποθέτηση κλαδοσωρών και υπολειμμάτων υλοτομίας, κατά τις ισοϋψείς των πλαγιών των λεκανών απορροής των χειμάρρων.
3. Κατασκευή κορμοφραγμάτων από καμένους κορμούς μεγάλης διαμέτρου και την τοποθέτηση εντός των δευτερευουσών κοιτών των χειμάρρων, μικρορεμάτων.

Το Έργο ξεκίνησε στις 17 Δεκεμβρίου του 2023 και ολοκληρώθηκε με εντατικούς ρυθμούς σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 2 μηνών, από εξειδικευμένο Δασικό Συνεταιρισμό. Η συνολική επιφάνεια του Έργου έχει εμβαδόν 2.123,71 στρεμμάτων και βρίσκεται σε μικρή απόσταση ανατολικά της κοινότητας Ασκληπιείου και του παραθαλάσσιου οικισμού Κιοτάρι της Δ.Ε. Νότιας Ρόδου. Οι ειδικές κατασκευές έγιναν βάσει εγκεκριμένης μελέτης από τη Διεύθυνση Δασών Δωδεκανήσου με τίτλο: «Μελέτη Άμεσων Μέτρων Αντιπλημμυρικής - Αντιδιαβρωτικής Προστασίας καμένων εκτάσεων περιοχής ευθύνης Δ/σης Δασών Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Ζώνη 5)». Υπό την εποπτεία και τον έλεγχο των επιβλεπόντων της Διεύθυνσης Δασών Δωδεκανήσου, το Έργο ολοκληρώθηκε συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην αποτροπή της διάβρωσης των εδαφών, των έντονων πλημμυρικών φαινομένων και στη συγκράτηση του σπόρου των δασικών ειδών της περιοχής.

